

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 8 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuge [dežele] toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petut-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenje pa v pritličju. —

Upravljenju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Hrvatske stranke.

Strankarske razmere na Hrvatskem so postale v zadnjih letih upravo kaotične, tako da dandas že ničče ne ve, pri čem da je, zlasti, ker je razloček med posamičnimi strankami tako subtilen, da ga ne more spoznati, kdor nima natančnega vpogleda v osebna razmerja med mero-dajnimi osebami.

Zadnji čas je strankarsko valovanje postalo posebno živahno in so se nasprotja zelo poostričila, čeprav ni kdove kako dolgo tega, kar so se opozicionalne stranke združevale in sklepale mir.

Minoli dnevi so nam prinesli dve vesti, ki kažeta, kako silijo na površje nove struje. Prva vest je, da je ustanovitev klerikalnega dnevnika zagotovljena stvar, druga vest je, da so hrvatski naprednjaki ustanovili svoj tednik »Pokret«, čigar prva številka je že izšla.

Napredne stranke na Hrvatskem še ni in tudi novi list »Pokret« nima namena, jo ustanoviti. »Pokret« ima namen, zdrževati mlajšo hrvatsko generacijo in jo voditi pri pozitivnem delu na vseh poljih narodnega življenja. Zlasti ima pred očmi izpolnitev in času primerno premembro hrvatskega narodnega programa.

Vzpričo obstoječim razmeram je obsebi umljivo, da imajo hrvatski naprednjaki tudi jasne nazore o stališču, ki je morajo zavzeti napram rimskemu klerikalizmu, in razložili so te svoje nazore v »Pokretu« tudi popolnoma nedvomno. V tem oziru obetajo, da bodo stali zvesto na stališču Račkega, Strossmayera, Mesića, Žužele, Dobrile in drugih ter odbijali pogubne poizkuse, ki pod raznimi krinkami poizkušajo razdvojiti in zastupiti narod ter ga pripraviti za službo tujim interesom. Naprednjaki pravijo, da se v verske zadeve niso in ne bodo nikdar vtikal, ker smatrajo verske resnice za vprašanje vesti in prepričanja vsakega poedinca, za stvar, v kateri vsak poedinec suverensko odločuje. Prav za to, ker

so verska čuvstva svetinje, katerih se drugi ne smejo dotikati, borili se bodo naprednjaki proti vsakemu poskusu, da bi verska vprašanja postala predmet politični agitaciji ali strankarskih bojev, vsakemu poizkusu, dati narodni borbi značaj te ali one konfesije ali državno oblast postaviti na konfesionalno stališče.

To je program hrvatskih naprednjakov. Lepe in možate so njih besede, ali, dasi je prerokovanje nahvaležno delo, se vendar upamo hrvatskim naprednjakom prerokovati, da s takim programom ne bodo Hrvatske ubranili klerikalne povodnje. Tudi slovenski naprednjaki smo se postavili na velikem shodu zaupnih mož l. 1894. na enako stališče, ker tedaj še nismo poznali namenov klerikalizma, njegove nizke morale in njegovih grdih sredstev. Šele dolgoletni boj nam je dal popoln vpogled v klerikalni arzenal in nas je primoral, da smo nastopili drugi pot.

Smisel programa hrvatskih naprednjakov je, da bodo naprednjaki proti klerikalizmu stali v defenzivi. Po našem prepričanju je to napačno, kajti v defenzivi se nikakor ne bodo mogli ubraniti navalov klerikalizma. Hrvatski naprednjaki misijo, da ostane en del duhovščine zvest narodnemu programu. Tudi mi smo živeli v tej zmoti in do-prinesli silne žrtve, da bi se ohranilo soglasje med posvetno inteligenco in med narodno duhovščino, a bilo je zman. Sicer je na Kranjskem še vedno nekaj narodnih duhovnikov, ki se ne strinjajo s klerikalno politiko, ali ti so se sploh odtegnili vsakemu političnemu dolu. Škof jih je v to prisilil. Spominjam se, kako je nekemu župniku grozil s suspendiranjem, če bi del pri volitvah klerikalni stranki kakih težav. Proti škofu se ne more noben duhovnik vpreti in zato je prazna nada, da se bode kak del hrvatskih duhovnikov ločil od svojih klerikalnomadjaronskih škofov. Škofje imajo tisoč sredstev, da duhovnika ukrote in kako brezobzirno se izrabljajo ta sredstva, vidimo na Kranjskem. Čim bo na Hrvatskem ustanovljena klerikalna stranka pod patronanco Škofov in vlade, bodo tekom petih let vsi duhovniki v njeni službi, a če se

bodo naprednjaki borili samo v defenzivi, ne bodo proti taki sili ničesar opravili. Klerikalizmu se da na Hrvatskem zaježiti razvoj le, če se takoj sedaj, ko se je začel gibati, začne brezobzireno ofenzivni boj; čim se stranka konsolidira, bo vsak boj vsled zaostalosti kmetij. Ijudstva in malega meščanstva tako težak, da se morda sploh ne bo dal voditi. Tudi v političnem življenju velja kar, smo mi nekoliko prepozno spoznali, da je namreč ujboljše pariranje — udarec.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Kaj sedaj?

Novi poveljnik ruskega brodovja v Port Arturju — Skridlov — je že imenovan, vendar bodo še pretekli tedni, predno bo mogel dejansko prevzeti vrhovno poveljstvo portarturške eskadre.

Za ta čas bo brez dvoma komando v rokah podADMIRALA kneza Uhtomskoga.

Njegov položaj pa ne bo baš prizeten. Kot začasni poveljnik ne bo mogel nastopati z ono eneržijo in železno voljo, ki bi bila sicer potrebna. Zavest, da bo se skoro moral umakniti novemu vrhovnemu poveljniku, ne bo ugodno vplivala na njegovo delovanje, ampak ga bode še celo ovirala.

Dalekosežne načrte delati iz svoje iniciative mu ne bode mogoče, ker mu nedostaja v to potrebnega časa; pri tem bi ga pa tudi zaviral dvom, ali bo admiral Skridlov te načrte kasneje odobril, ali jih ne bo morda zavrgel.

Admiral Stark, prvi poveljnik portarturškega brodovja, ki je vedel, da se ima

skoro umakniti s svojega mesta novi moči,

se je z ozirom na to držal popolnoma pasivne taktike.

Ko je prevzel poveljstvo admirala Makarov, je prešmil ruskou mornarico na Daljnem Vztoku dočela nov, svež duh, ki se je javljal v krepki aktivnosti. Sedaj po katastrofi dne 13. t. m. se bode rusko brodovje znova moralno povrniti k pasivni obrambi portarturške trdnjave.

Knez Uhtomski se bo omejil na previdno defenzivo, da bo brodovje kolikor mogoče, nedotaknjeno ohranil admiralu Skridlovu.

Ta taktika pa se strinja tudi s splošnim sedanjim položajem na bojišču. Ni še namreč napočil ugodni trenotek, da bi se izvršile važne operacije na kopnem, pa tudi Japonci še niso pravljeni v tolki meri na boj, da bi uspehe, ki bi se jim pod drugimi okolnostmi sedaj nudili, na najrafiniranje način izkorisčali na škodo Rusije.

Položaj v Port Arturju ni bistveno drugačen, kakor je bil pri prvem napadu dne 8. in 9. svečana. Potopila se je sicer oklopničica »Petropavlovsk« in nezadnje je poškodovana »Pobjeda«, zato pa so »Retvizan«, »Cesarevič« in »Palada« že zopet sposobni za boj. Vojska sila portarturške eskadre je torej ista, kakor je bila po prvem japonskem napadu, in je še vedno tolka, da more vsikdar z uspehom motiti japonske operacije, ako bi morda Japonci hoteli izkrcevati svoje vojaštvo na polotoku Liaotong. Da je rusko brodovje v Port Arturju kar se tiče številnosti, še vedno toliko, da se še lahko bojuje z admiralom Togo s precejšnjo nadvo na uspeh, smo že v soboto dokazali s statističnimi podatki.

Saj tudi admiralo Togo razpolaga k večjemu s 40 do 50 vojnimi ladji (oklopnicami, križarkami in torpedovkami), ako namreč odštejemo one ladje, ki so bile pred Port Arturjem in Čemulpom močno poškodovane in sicer oklopnice »Jašima«, »Fudži« in »Šikišima«, oklopni križarki »Tokiva« in »Asama«, križarki »Nitaka« in »Takasage« in končno križarko »Takašino«, ki se je pred Čemulpom potopila. Takisto pa imajo tudi Rusi še nad 40 z boj s posobnih vojnih ladij v Port Arturju, kar reprezentuje tako vojno silo, kateri se končno ni bati odločilnega boja, ako bi to razmere in okolnosti nujno zahteval.

Kolikor pa se dá presoditi, ne bodo nastopile take razmere, zato pa bodo sedaj glavna naloga vsakega poveljnika portarturškega brodovja da, da bo svojo eskadro ohranil, kolikor mogoče nedotaknjeno, dokler ne dospe na bojišče baltiška morna-

rica, ki bo njegovo pozicijo tako ukrepila in ojačila, da bo brez bojazni lahko prešel iz defenzive v ofenzivo in si v svojih akcijah zavrstil končni cilj — popolno uničenje japonskega brodovja. To pa je samo mogoče, ako ima Rusija na Dalnjem Vztoku tolko vojnih ladij, da je napram Japoncem v pretežni premoči. Vendar pa se bo dalo to tem ločje izvršiti, čim preje se bo močna baltiška eskadra poslala na Daljni Vztok.

Iz vsega tega pa je razvidno, da se z izgubo oklopnice »Petropavlovsk« položaj v Port Arturju za Ruse ni tako poslabšal, kakor se splošno misli in kakor bi želeli sovražniki Rusije!

Novi boji pred Port Arturjem.

Rusko brzovno agentstvo poroča: V petek zjutraj ob 6. uri se je pojavila na obzoru mala sovražna eskadra, ki se je pa skoro zopet oddalila. Ob 10. uri predpoldne so se japonske ladje, 23 na številu, iznova približale Port Arturju in se delile v dva oddelka. Prvi oddelek se je ustavil pri Laotšanu in jih bombardirati obali Tigrskega polotoka, drugi oddelek pa je priplul v obližje redne in streljal na Zlato goro in na baterije. Bombardiranje je trajalo nepruhomo do 1. ure popoldne. Naše ladje so se napadu odzvale in takisto jele streljati na sovraga. Neki dobro namerjeni strel je poškodoval neko japonsko križarko. Pod drugih poročilih pa ste bili dve japonski vojni ladji močno poškodovani. Utrdbe in mesto niso prav nič trpele. Nekaj Kitajcev je bilo ubitih, ranjena pa sta bila dva Rusa in dva Kitajca.

V nasprotju s tem poročilom pa se javlja iz Berolina, da se je pri zopetnem napadu japonskega brodovja na Port Artur pretekli petek potopila ruska oklopničica »Sebastopol« in da je bila še neka druga oklopničica poškodovana. Uradno še ta vest ni potrjena. Poročilo o potopljenju oklopnice »Se-

LISTEK.

Ksaver Meško: Ob tihih večerih.

Ljubljana 1904. — Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

I.

Kadar vam bo duša sanjava, polna neznane otočnosti in tihega nemira, kadar vam bo srce prekipovalo plah, nepojmljivega čuvatva, tedaj odprite Meškovo melanolitično knjigo »Ob tihih večerih« in tedaj ga boste razumeli popolnoma. V duši vam bodo zvenele enake strune in slast vam bo topiti se ob teh mehkih besedah, načeljali se boste ob teh bolno-čuvstvenih slikah in objemal vas bode lahen, žalen pajčolan turbove poezije. Ni ga v knjigi razposajenega akorda, monotono čuvstvo je razlitlo po njej, čuli boste same trepetajoče zvoke ranjenega srca.

Drhteče srce bo plakalo pred vami, saj niga v slovenski literaturi umetnika, ki bi podal javnosti tako

odkrito najbolj tajne misli srčnih globin, ki bi se ne bal profanirana svojega svetišča od strani brezsrčnega sveta, kakor je pokazal to Meško zlasti v tej knjigi. Svoja čuvstva ume izražati z veliko virtuznostjo, in danes nismo več vajeni slušati tako

ostro in naravno izraženih čutil. Kraveče srce in mafistofelski smeh modernega sveta se slabu strinjata. Meško ni romancier, vsaj v tej knjigi imamo pred seboj najnežnejšega lirika. Subjektivna lirika, rahli in fini odmevi njegovega srca so izraz, glavna oznakatah novelet, slik in vinjet, zbranij v knjigi »Ob tihih večerih«. Epskega je v njih prav malo, dejanja ni skoro nobenega, in še to, kar ga je, ni epski izraženo! To so povezje v prozi, ali silno razvlečene, skoro razbljinjene, kar kvari plastiko, kar vodení vtis. Dejanje je pri njem velik okvir, nesklenjeno ogrodje, ki obsega misli in čuvstva in filozofijo pisateljevo. Premalo je upošteval ono zlato pravilo, namenjeno v prvi vrsti prozaikom: »In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister.« To je

merodajna in umetniška zahteva od vseh pisateljev, tega pogrešamo v prvi vrsti pri Mešku, in to je vzrok, da ta pisatelj ne more biti popularen pri naših čitateljih, čeprav razpolaga s prekrasnim jezikom in je lahko vzor slovenskega prozaista.

V svojem genru pa Meško ne najde izlepšetekmeča med našimi pisatelji. Svoja čuvstva zna imenitno izražati, svoje misli povedati z izbranimi besedami, da se čuje na mestih kot muzika Meškov jezik. Slike so mu postične in zagrnjene na mestih z neodoljivim čarom, barve žive in jasne.

Najlepše delo v tej zbirki se mi zdi »Legenda o čudeznih očeh«, ki obiluje preleptih mest velike lepote. Osnovni motiv je znana legenda o menihu, ki je bežal v puščavo, da pozabi dvoje nebeško-divnih oči, ki jih je srečal na potu svojega življenja, a pozabiti jih ni mogel. Meško piše: »Njene oči so ostale ob njem in v njem. V dušo je vjel njihov žar in ni ga izpustil več; ob njihovem ognju se mu je vnel v srcu velik plamen

in ni ugasnil več...« To legend je vzel za snov svoji romanci in potem pripoveduje, kako je videl nekoč on devo vseh dev s čudeznimi očmi. Tu postaja Meško romantik, ali bolje, neromantik, opisi so mu čarobni, bajni, deva kot zakleta kraljčina:

»Sama je hodila, počasi je stopala po beli poti; dolga, bela obleka se je vila za njo po beli poti kakor obleka kraljčin v knjigah nemških pravljic... Po obleki so se ji valili zlati lasje; segali so do tal in so se blesteli v opoldanskih solnčnih žarkih kakor čudotvorni plač kartagiške boginje Tanite...« Tu je opisal Meško germanški tip ženskega idealja, po kateri se ne pretaka živa, rdeča, temveč modra kri; takšne žene ne žive v današnji moderni dobi, temveč so živele v fantaziji nemških »minnesängerjev« in romantikov, ki so jih postavili v obokane, gotske gradove. Ženo sploh Meško rad opisuje kot napol eterično bitje, pa naj si bo komtesa Neli ali katera druga. Vse imajo zlate lase in modre oči, kakor potočnice, in vse se nam zde kot

zaklete kraljčine. Žene pri Mešku niso realna bitja, temveč so fikcija njegovih sanj.

»Legenda o čudeznih očeh« je harmonično, krasno umetniško delo, enotna je v slikanju čuvstev, v njej so mesta, ki čitatelja kar omamljajo. Pisana je subjektivno, in draga mi je bilo, ker Meško ni razgrinjal pred menoj prečrnh slike.

V drugih povezih pa je Meško prevelik pesimist, bolne jokavosti in svetobolja. Ni se mi zdel več naranjen, postaja afektiran, čitanje utrudljivo, in čitatelj se ne more iznenediti čuvstva, da se dela pisatelj samo interesantnega. Vendar pa je pravzaprav krivčno, ker mi niso neznani trenotki, ko napadejo sinu človekovega hude sanje, a to je samo hipno razpoloženje in ne globoko prepričanje. Jako držen in oster simbolik je Meško na takšnih mestih, nepravična so njegova očitanja napram svetu. »Človek, ki stoji ob grobovih in plakac, govori: »Neizmeren je ta svet in ves trd in so

bastopol se baje na petrogradski borzi splošno verjame. Vsi russi mornarski rezervisti so poklicani pod zastavo. — Ta vest pa, da so Russi izgubili zopet eno oklopničico, je silno neverjetna. Ni namreč misliti, da bi se Russi sedaj ne držali popolnoma rezervirano in da bi ne pazili skrbno na vse, da bi ne izgubili nobene ladje več. Sicer pa, ako bi bilo dočisto poročilo resnično, bi se gotovo sporodalo tudi iz uradnega vira iz Petrograda, kjer še doslej niso ničesar prikrali, četudi je bilo nepovoljno za Rusijo.

Japonci so se umaknili.

Iz Petrograda se javlja »Standard« v London, da so hoteli Japonci ob izlivu reke Jalu izkratili 12 000 vojakov. Ker so bili popolnoma prepričani, da nikjer v obližju ni Rusov, so bili toliko neprevidni, da niso opazili močnega ruskega voja, ki je iz zasede prežal nanje. Russi niso Japoncev pri izkratjanju prav nič motili. Ko je pa bila že celo armada na suhem, so jo obkolili in vnel se je hud boj. Japonci so bili poraženi in so semoralni makniti na ladje. Russi so vjeli mnogo Japoncev in jim odvzeli tudi več topov in dosti streljiva in provijanta. Ko so se Japonci že umsknili na ladje, so Russi še ne prestano streljali nanje. Japonske izgube so baje zelo velike. — Ako je ta vest resnična, dokazuje, da Japoncem, dasi imajo pretežao premoč na morju, ne bo tako lahko se izkreati v južni Mandžurski ali na potoku Kvantung, kakor so prorokovali nekateri nemški listi. Prav gotovo pa je, da bo prišlo na vseh mestih, kjer se bo izkrcevalo japonsko vojaštvo, do ljudnih bojev in da bo samo od teh odvisno, ali se bo poskušeno izkrcevanje posrečilo, ali ne.

Port Arthur padel?

»Kreuzzeitung« iz Berolinajavlja: Na dobro poučeno mesto je pravkar došla brzojavka, da so Port Artur že zavzeli Japonci. Imenovani list pa najbrže sam ne verjame tej vesti, ker pravi, da je treba še počakati, da se poročilo od kompetentne strani potrdi. V Berolinu samem prav nič ne verjamemo tej vesti in naglašajo, da je najbrže nastala na pariški borzi. Mi pa pripomimo, da se je še vsakokrat po vsakem japonskem napadu poročalo, da je Port Artur že pal — a je še vedno v russkih rokah. Tudi navedena berolinska vest bo taka časnikarska vest.

Pogibelj oklopnice „Petropavlovsk“.

Admiral Togo je uradno poročal svoji vladi, da je 11. t. m. znova napal Port Artur. O polnoči je dal v bližini portarturskega pristanišča položitimiine, nakar se je oddaljil 15 milij daleč na morje. Oklopničica »Petropavlovsk« je naletela, ko je priplula iz pristanišča, na tako japonsko mino

Izgnan in zavrnjen in kakor proklet ... « Takšna mesta zbude v čitalniku nemir, razočaranje, disonanco, so brez podlage, brez umetnosti. A še hujše sledi: »Ko sem omagoval pod križem, ste me še sunili s trdo roko, udarili ste me s surovo neusmiljeno pestjo, naravnost v lice in voči ste me udarili, da so se mi vsule solze in me je polila kri... Kaj sem vam storil, bratje, da me sujete in me bijete ter mi režete srce...«

Meško je svečenik na Koroškem, in kaj čuda, da stoji ob grobu svoga naroda in plaka! Takšna pisava je sicer mehkužna in odsodbe vredna, no, Mešku jo oprostimo. V Korotanu je treba življenga in moči, pesmi polnih sile, ne pa pohujšljivih, obupnih predsmrtnic. S temi se jemlje narodu zupanje v svojo bodočnost in brez tega je narod mrtev...

Lira je glavni Meškov inštrument, lirik je, prenežen, poln hrspenja, neznane žalosti in tuge. Solize so njegove družice, jok je njegov tovariš. Epska stran njegovih spisov je skromna in neznačna.

in je zletela v zrak. — Nasproti temu pa zatrjuje »Novoe Vremja«, da so »Petropavlovsk« zadeli torpedi japonskih podmorskih ladij, katerega mnenja je tudi veliki knez Vladimir, oče velikih knezov Cirila in Borissa. Zaano je, da imajo Japoneci dve takci podmorski ladji in ni dvoma, da je ena od teh potopila »Petropavlovsk«, a da je tudi sama bila uničena. Na potopljeni oklopničici je bilo le 600 mož in od teh se jih je rešilo 75.

Japonski oficirji na delu.

Iz Harbina se poroča, da so v bližini železniške proge vjeli zopet dva japonska generalštabna častnika. Oba sta bila oblečena kot tibetskata Lama in sta sprva poskušala ubežati. V njiju šotoru so našli 30 kil piroksilina, več metrov razstrelnih žic, nekaj dinamita in več drugih stvari. Najbrže sta hotela razstreliti most preko reke Noni. Oba ujetnika sta popolnoma hladnokrvno priznala, da sta imela namen razdejati železniško progo.

Koncentracija Russov na reki Jalu.

Iz Koreje se preko Tokija javlja, da so Russi na desnem bregu reke Jalu koncentrirali 20 000 mož z namenom, da bi preprečili Japoncev prehod preko reke in nadaljnjo prodiranje v Mandžurijo. Drugi takisto japonski viri pa zatrjujejo, da stoji na desnem obrežju že imenovan reke 100 000 Russov. Iz teh nasprotujejočih si poročil se kaže, da Japoneci niti približno ne vedo, kako velika je ruska armada, ki se nahaja v južni Mandžuriji.

Od „Jeniseja“ položene mine.

Londonski listi trče, da Russi ne vedo več na katerih mestih je položil razstreljeni »Jenisej« šest min. Ob eno teh min je zadel tudi »Petropavlovsk«. Nadalje se zatrjuje, da potopljena oklopničica deloma zapira izhod iz portaturskega pristanišča.

Admiral Skridlov.

Admiral Skridlov se bo, kakor se poroča iz Petrograda, predno odide na Daljni Vzrok posvetoval z generalom Starkom, katerega je še teden prej v avdijenci, in s pravkar iz Port Arturja došlim polkovnikom Zajačkovskim, da bo natanko poučen o razmerah v Port Arturju in bo potem uredil svoje postopanje. V mornarskih krogih vlada prepričanje, da se bosta Skridlov in Kuropatkin izborno podpirala drug druga.

Parlamentarni položaj.

Praga, 17. aprila. Poljski klub vztrajno nagovarja Mladočeha za delegacijske volitve, ker so Poljaki že pred Veliko nočjo, ko so se zoperstavili volitvam v delegacije, stavili pogoj, da pomagajo s svojo opozicijo Mladočehom le, ako zadnji dopuste volitve po Veliki noči. Jutri se vrši skupna seja parlamentarnih komisij mladočehskega kluba, čeških agrarcev in Jugoslovancev. V tej seji bodo dognali o delegacijskih volitvah in o taktiki v predstoječem državnozborskem zasedanju. Eden del Mladočehov priporoča, naj se volitve v delegacije obstruirajo, večji del pa je za to, da se pripuste volitve, da se postavi na dnevni red tudi preosnova opravlilnika in avtonomni carinski tarif, da obidi vlada priliko, naj pokaže, ako res hoče imeti delaven parlament.

Dunaj, 17. aprila. Dr. Lusger je izjavil na nekem shodu, da o avstrijskem parlamentu ni vredno govoriti, ker nima nikake veljave. Po njegovem mnenju bi se uvedel v parlament red le tedaj, ako se da predsednik v roke nov strogi poslovnik. Sedaj lahko 20 oseb popolnomoto vsako obravnava.

Solinograd, 17. aprila. Posl. dr. Sylvester je priobčil v Salzb. Volksblt političen pregled, v katerem pravi, da tudi predstoječe zasedanje ne bo nič spremenilo na položju. Koncem meseca junija začne vladati § 14. Körber je absolutizem bo tudi v bodočem vodil usodo tostranske polovice. Körberju priporoča, naj otežuje položaj

Slovanom, pred vsem Čehom ter najzačne vladati z nemško pomočjo. Na snavanje večine ni mogoče prej mitsli, dokler se obstrukcija ne odpove svojim bojnim sredstvom. Sprememba opravlilnika bi v sedanjem trenotku bila brezuspešna. Spravne konference med Čehi in Nemci bi imela le tedaj kaj uspeha, ako bi se Čehi odpovedali svojim predpogojem. Končno piše, da se je vsled dosedanjih dogodkov na rusko-japonskem bojišču potolila avstrijskih Slovanov nekaka malodružnost (?).

Skupne ministrske konfrence.

Budapešta, 17. aprila. V konferenci so se pojavile velike difference. Vkljub temu, da so včeraj trajale konference pet ur, niso mogli sestaviti proračuna. Konference so se prekinile ter se bodo nadaljevale šele prihodnjo nedeljo. Difference obstoje namreč v tem, ker zahteva vojni minister v proračunu za leto 1905 celih 30 milijonov za nove topove, dočim zagovarjata oba finančna ministra neugodni blagajniški položaj, ki dovoljuje zahtevane milijone le v manjših obrokih. Zadeva pride pred kronskega sveta ter razsodi cesar.

Ogrski državni zbor.

Budapešta, 17. aprila. Včerajšnji seji je postal Klement (Kossuthovec) utemeljeval svoj predlog glede revizije volilnega zakona. Njegova zahteva temelji na sledenih šovinističnih pogojih: Volilna pravica je splošna in sicer ima pravico voliti vsakdo, ki plača kak državni davek, ki je izpolnil svojo vojaško dolžnost ter je z možen madjarski in slovenski v besedi in pisavi. Glasuje se javno po občinah. Volilni okraji se morajo tako razdeliti, da pride na vsakokraj vsaj 25 madjarsko govorečih volilcev. Ministrski predsednik grof Tisza je imel vendar toliko diplomatične sramoteživosti, da je izjavil, da ne gre odločitev kakega zakona prejudicirati s principialnim stališčem. Zakonodajstvu se morajo pustiti popolnoma proste roke, zato prosi zbornico, naj predlog ne stavi na dnevni red. Po njegovi želji se je tudi zgodilo. — Potem je zbornica nadaljevala razpravo o regulaciji plač komitativnemu uradnikom. Ljudska stranka se je izrekla proti regulaciji.

Dogodki na Balkanu.

Belgrad, 17. aprila. Med Srbijo in Bolgarijo se vrši dogovor zaračna cerkev in šolskih vprašanj v Macedoniji.

Sofija, 17. aprila. V Drinopolju je prišlo iz Carigrada več uradnikov ruskega poslanstva, da pospešujejo vrnitev bolgarskih begunov. Ti uradniki morajo nadzorovati, ako izpoljuje turška vlada svoje obljube. Požgane hiše gradijo na državne stroške, najemnino morajo vračevati in razdeljevati državno zemljo med obučane domačine po Macedoniji.

Carigrad, 17. aprila. Sultan je sprejel bolgarskega diplomatičnega agenta Načoviča v posebni svetljici. Turška se zanaša, da vselej dogovora z Bolgarijo letos ne bo nove vstaje v Macedoniji ter ji bo mogoče, polagoma razrožiti svoja voja v Drinopolju in Solunu.

Pruska proti Poljakom.

Berlin, 17. aprila. Včeraj se je razpravljalo v pruski gospodski zbornici o naselbinskem zakonu, ki je naperjen na gospodarsko uničenje Poljakov. Vojvoda Drachenberg je reklo v debati: »Živimo v dobi izrazite narodne zavesti. Tudi Avstrija ni več nekdanji močni jez za odbijanje slovanskih narodov od vzhoda.« Le grof Praschna je govoril proti zakonu, ki je krivičen in nemoralen. Državni minister grof Posadowski je zagovarjal predlogo, dačka, da poljske agitacije ni izval kulturni boj, temuč je to le narodnostni boj. Zbornica naj vladu dovoli orožje, ki ga rabi, da drži kviško nemštv. Minister pl. Hammerstein je poudarjal, da je poljska nevarnost zelo narasla. Treba je storiti vse, da se nemštv ojača. K temu je treba ostregi orožja. Zatkon je bil seveda sprejet.

Vstaja v nemški Afriki.

Berlin, 17. aprila. Tukaj krožijo danes neugodne vesti z afriškega bojišča. Hereroji so baje uničili celo kolono majorja Glaesnerja 350 mož. Cesarju prikrivajo nesrečne vesti.

Dopisi.

Iz Sore pri Medvodah.

Naš gospod župan medvodski France Svoljšek, pravzaprav Smolec iz Štajerske, ki je nekoč plačal neki ženski za trudopolno delo celo dva peharja krompirja, se pritožuje, da naš častiti gospod župnik Anton Barčevski njegovega zeta, celo žuga mu, da ga bode tožili, ker tako se dela razpor in zdražba med zakonskimi; mi pa pravimo, da je zet slavnej Smolec več vreden, kot so oča Smolec. Odetu Smolecu pa voščimo, da bi mu rodil krompir prav obilno, kajti cene troškov so dandanes višje, kot so bile, torej za dva peharja krompirja se tako trudopolno delo ne more več opravljati, če bi bila še boljša mera in tudi vrhata, kar pa skoraj gotovo ni bilo; poglejte no oče Smolec kako je dandanes svet »ferderban«. Ker tako radi govorite, še to nam povejte, zakaj je šla Vaša deka proč? Ker radi hodite k knezošku v posvete, kakor tudi preškemu župniku Janezu, kar je tudi trudopolno delo, zato tako široko hodič kot bi bili vojak pri c. k. dragonskem polku, ali bedste nam kaj pojasniti, saj imate mlado ženo — — — Zato pa mi Vam plačamo dvajset polnih načinov, da boste vredni, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma novega, namreč nemške pridige. Potrebne niso bile, ker je na Jesenicah kamaj par tucetov pravih Nemcev, ki izvzemši nekaj posameznikov vsi slovenski znajo. In radi jih tudi nitreba nemških pridig ker jih bodo takoj obiskovali, kakor doslej slovenske. Škofov je na Jesenicah uvedel nekaj popolnoma

seliti But in Šumberger, sedaj pa je prišel g. Rajko Tobiss na vrsto. Višoko finančno deželno ravnenstvo izbralo mu je idilični kraj »Obdach pod zelenim »Zürbitzkojelgom« za bodoče bivališče ter ga za odškodovanje počastilo s pridvikom »kontrolor. — To so torej uspehi državnozborskih interpelacij, uspehi mnogih člankov v naših novinah! Kdaj boš ti potrežljivi narod slovenski zekličal s svojim lastnim glasom graškim mogotcem: do sem in nič dalje? Tvoji sinovi naj mrejo tuge med hajlovec v »Sibiriji«, na tvojih tleh pa se naj napihujem nemška birokracija! — Kako dolgo še??

— „Štajerc“ — prorok. »Štajercu« je vsled zmage nemškutarjev v ptujski okrajni zastop zrasel zopet greben in v svoji neumnosti trdi to nemškutarsko trobilo, da ne pride ptujski okrajni zastop nikdar več v slovenske roke (!). No, le počasi, vi lažnjivi in krivi proroki okoli nemškutarskega »Štajerca! Ptujski okrajni zastop bode zopet v slovenskih rokah, še predno si bodo »Štajerčevi privrženci tamkaj prav svoje sedeže segreli. — »Štajercu tudi trdi, da so Slovenci tam, ker sta dva slovenska veleposestnika z Nemci volila, pokazali, da nimajo do svojih voditeljev nobenega zaupanja.

— Vojaška vest. V pokoj je šel podpolkovnik 18. pešpolka, Fran Smolnikar, ki se naseli stalno v Ljubljani. — Stotnik Henrik Wieden pl. Alpenbach dodeljen ljubljanskemu brambovskemu polku št. 27, je imenovan šefom generalnega štaba pri 45. brambovski divizi v Przemyslu.

— Drugi vsesokolski shod dne 16., 17. in 18. julija t. l. privabi na slovensko zemljo odlične slovenske goste. Čehi nas obišejo v našnost ogromni množični, takisto Hrvatje; videti pa hrčemo ob tej priliki prije mlado, a krepko sokolstvo poljsko. Dolžnost vsega naroda slovenskega je torej, da odlično sprejme odlične svoje goste. Predstavitev bratskih slovenskih narodov pokažimo in predstavimo narod svoj v njegovem napredku, v njegovem kulturnem stremljenju poteg tega, da jim damo gledati krasno svoje slovensko zemljo, ki je že sama na sebi vredna truda, dela in boja. Zato se je ljubljanski »Sokol« obrnil do dne našo »Glasbeno Matice«, naše najvrednejše zastopnice prosvete na glasbenem polju. Ta »Glasbena Matica« je zavedajoč se pomena II. vsesokolskega shoda z redostjo in navdušenjem pritrnila vabilo. Potem ko je bil glavni odbor »Glasbene Matice« načelno sklenil sodelovanje, sta pevska zborna na zborovanju dne 11. t. m. soglasno sklenila, da se na soboto dne 16. julija priredi slavnostni koncert, ki naj bo po svoji notranji vrednosti ter po številnem nastopu pevcev in pevk popularna enakovrsna nepozabna koncertova, ki jih je »Glasbena Matica« svoj čas bila priredila na svojem triumfalnem potovanju na Dunaju. Slavni naši gostje se bodo uverili, da Slovenci nismo narod brez jedra in brez prihodnosti; temveč da je ta malo, ta bornt rod na slovaškem jugu prav zdruva in krepka mladička liga slovenske. In spoznavajoč vrednost našo, morajo naši slovenski bratje priti do prepršanja, da so stremljenja Slovencev za prosveto realne. Takemu stremljenju pa je treba najtrdnejše opore in podporo. Spoznavajmo se, — in bomo se ljubili; — ljubimo se, — in pomagali si bomo! Vsesokolska slavnost naj bo torej tudi vseslovenska slavnost!

— Javna televadba ženskega televadnega društva, prirena v korist skladu za vsesokolski izlet, je pokazala znaten napredok od zadnjega javnega nastopa tega društva. Nastopilo je 32 televadk. Proste vaje, kakor tudi vaje na orodju so se dobro izvajale; posebno na koncu na šir spojenim s konjem vzduž brez ročajev so se televadke v raznih preskokih in skokih v težko vzparo in iz nje odlikovali po gotovosti in eleganci. Na bradli je priznalno poudariti okrenosti v obrati in velike sigurnosti v raznih odskokih. Vaje s palicami v četverih so bile malone vzorne. Redovne vaje ob nastopu in premenah

so televadke stramno in skladno izvedle. Zlasti težek nastop k vajam s palicami se je izvršil z izredno točnostjo, znak to stroge discipline v društvu. Televadbo so zaključile lepe skupine na bradli. Vrle televadke so žele obilo glasne povaha. Ob odhodu se jim je priredilo mično presenečenje: vsula se je iz galerije nanje celo ploha svetlo. Nafeljni gd. Kajzeljevi sta bila poklonjena 2 šopka, eden od televadk, drugi od ljubljanskega »Sokola«.

D. — **Pevska društvo „Slavavec“** priredi v nedeljo, dne 24 t. m. ob ugodnem vremenu popoldanski izlet v Podutik k »Miklavu«. — Prva letnščina v velik a veselica se bude vršila — v sled sklepa pевskega shoda meseca septembra leta — dne 5. junija 1904 kot praznovanje društvene Obletnice na ožji podlagi. Druga veselica pa se vrši dne 3. julija 1904 in se prosi, da čast društva ta dva dneva prijazno upoštevajo.

— **40letnico** objava danes Lovro Košir, član I. društva ljubljanskih postreščkov. Dne 18. aprila 1864 so se namreč uvedli v Ljubljani prvi postreščki, in Košir je bil prvi, ki je nastopil to službo. Vseh 40 let ni bila izrečena ali prijavljena o njem najmanjša pritožba, kar znači dovolj možaka poštenjanja.

— **Vandalizem v mestnih nasadih.** V noči od sobote na nedeljo so v tivolskih nasadih in v nasadu na Bleiweisovi cesti nasproti »Narednemu domu« hudobne roke ponocnih poteptuhov napravile veiko škodo. Cvetlične skupine so bile poštejene in potepetane, rastline na cesto zmetane, kamenitni steberi in železne vase okoli tivolskega vodometa dol zmetane, v nasadu nasproti »Narednemu domu« pa grmi, ki so ravno zdaj v najlepšem svetu, popolnoma uničeni. Zgodil se je vandalizem, kar se v centralni Afriki na takih nedolžnih stvareh ni mogoč. Oj to naše dobro verno ljudstvo! Rastline in cvetke, katere je spomlad v novo življenje poklicala, žal niso v varnosti in zato se obračamo na izobraženo občinstvo, da bi takočekod vsaki posameznik bil varuh in kakovšnik pri poškodovanju naznani policiji, ali orgonom mestne vrtnarje. Tisti barabski ljudje, ki so provzročili opešano škodo, so tudi čolne na tivoljskem ribniku preobrnili, premetali klopi in jih nekaj vrgli v vodomst, nekaj pa razmetali po tivoljskem travniku. Škoda v nasadih je tako velika. Naj bi si vsak izobrazeneč štel v dolžnost, varovati občinsko lastnino, občina pa naj take ljudi, ki iz same hudočišča delajo škodo, tako strogo kaznuje, da jim bo za vselej presla volja, uganjati tako lepoščine.

— **Podpiranje domače obrti.** Kapiteljska cerkev v Novem mestu dobi nove orgle. Te orgle so naročene pri nemški tvrdki Meyer v Feldkirchu na Predariskem. Tako podpira duhovna gospoda domačo obrt!

— **Ogenj v Prištavi.** Iz novomeške okolice se nam piše: Dne 12. aprila okoli 1/4 ure pop., ko so bili skoraj vsi odrasti na polju in v vinogradih, je nastal pri posetniku Francu Merviču h. št. 4 ogenj. Dokazano sicer se ni, kako je nastal ogenj, a vobče se sodi, da so začigali otroci. Ker je pihal veter, se je ogenj razširil neznanško hitro. Pogorele so hiše in gospodarska poslopja Janeza Bačarja, Franceta Gavzoda, Ivana Gavzoda, Ivana Jeniča, Jožefa Primca, Franca Lenarčiča, Ivana Gozvoda, Franceta Bačarja, Alojzija Crtiliča, Kocijana Mayzerja. — Uničeno pa niso samo hiše in gospodarska poslopja, temveč tudi vsa oblike, vsa gospodarska orodja, sploh vse, kar je bilo pod streho. Zgorela so tri goveda in 4 prašiči. (Poročevalc »Laibachice« je bil slaboučen, ko to zanika.) Tudi škoda je cenjena na 80.000 krov, a vsi pogoreli skup so le za 11.820 krov zavarovani. Prvi je bil na pogorišču orožnički postajevodja v Cerovcu. Pribiteli so na pomoč ljudje iz sosednjih vasi. Poslovno polovalo pa zasluzi Ivan Kulovec iz Podgrada, ki je z ročno brizgalno rešil, ozirome enojil ogenj, da ni pogorela celo 170 poslopij broječa vas. Hiše so krite vse s slamom. Okrajni glavar je prišel na lice mesta in dal večjo sveto, da se razdeli med uboge pogorelice. C. k. žandarmerija novomeška, ki je vsed iskanja mrtveca v Krki bila zadržana, je dospela nekoliko pozneje in pomagala miriti ljudi in omemljati požar. Novomeška požarna bramba pa ni prisla, ker se je vedelo, da itak ni vode, razen par mlakuž. Omeniti je tudi hrabrosti bivšega pionira Ivana Jeniča iz Jurne vasi in občinskega svetovalca Franca Strniša iz Vina vasi in posetnikovega sina Franc Jeniča iz Koroške vasi. Ti so delali vso noč; batl se je bilo namreč, da potegne proti jutru veter in vpepel še ostala poslopija. Beda je velikanska, pomoč potrebna.

— **Tatvina v cerkvi.** V Razdrtem so neznani složenci v noči od 15. na 16. t. m. pokradli iz onodnote cerkve vse dragoceneosti. Vrednost ukradenih reči znača 3810 krov. Tatovi so razdrli krize v oknih in splezali v cerkev ter nemoteno kradli, dasi so vaški psi lajali. Sodi se, da je bil med tatovi šopek, ki je vedel, kje so shranjeni ključki, ker niso rabili vetrivih.

— **V Podpeči pri Brdu** je imel včera 17. aprila neki čebelorej prvi roj. — **Roparski umor.** V Bregu občini Loka pri Zidanem mostu so te dni našli v Savi splavača Fr. Flereta iz Rečice mrtvega. Na glavi je imel težko poškodbo. Denarja niso pri njem nič našli, dasi je bil nekaj dni prej prejel svojo plačo. Sodi se, da se je zgodil roparski umor.

— **Civilen pogreb v Gorici.** V četrtek so v Gorici pokopali pokojnika trgovske in obrte zbornice Ernesta de Bassa — brez duhovnika in celo brez križa. Stolni župnik, kanonik dr. Štefan je dovolil cerkvenega pogreba, ker je bil Bassa lečen od svoje žene in je živel z drugo. Ta blaznava nestrpno je bila vzkrok, da je imel de Bassa nad vse sijanjen pogreb. Ko je šel sprevod po Gosposki ulici, so stali tam štirje duhovniki in prodajali zjala. Odkril se ni nobeden. Ti popje menda misijo, da se ljudje pri cerkvenih pogrebih odkrivajo duhovnikom, dasi se z odkrivanjem le mrtevem izkazuje poslednja čast. Ker se torej ti duhovniki niso odkrili, ko so nesli mimo njih krsto, so ljudje zgodnjali. Zdaj sta se dva odkrila, dva pa še ne, dokler se ni slišal klic: »Dol s klobuk!« Zdaj sta se čele odkrila. Sploh pa se je v četrtek v Gorici zaradi tega pogreba strašno preklinalo — koga si je lahko misli — in v laškem jeziku se da kleti, da človeku kar lasje vstavlja.

— **Pometanje v tržaških vojnih listinah.** Ne le, da je namestništvo vpisalo v vojnih imenih za 3. razred 1173 državnih slug, ki dosedaj niso imeli volitne pravice, črto je iz 3. razreda 342, iz 2. razreda pa 75 neopravičenih vojščev. Mestna delegacija je hudo razburjena ter je sklenila, da se pritoži pri ministru zoper namestništvo.

— **Glas iz občinstva.** Preje je bila preko jarka v Prulah majhna brvica iz treh desk, da so mogli ljudje črez Prule. Nekdo je sedaj vrgel še tri deske v vodo, tako da morajo ljudje, ki tam stanujejo, skakati čez jarek. Ker se pa vasskomur ne ljubi skakati, bi bilo torej želeti, da se napravi nova brvica.

— **Vojnički nabor v Ljubljani.** Danes se je vrnil vojnički nabor za fante iz Ljubljane. Na nabor je došlo 205 fantov, a v vojake je bilo potrebnih le 36.

— **Zlato iglo ukradel.** Danes ponoči je prišel v Majenovo gatilno na Dolenski cesti zloglasni tat Josip Černe, vulgo Benedikt in se priselil k mizi, kjer je sedel strojarski pomočnik Franc Pezdir, stanovan na Poljanski cesti št. 76. Černe je naenkrat objel Pezdirja razčel: Ljubi moj Ivan, koliko časa se že nista videala, in pri tej priliki mu je iz maknil iz kravate iglo z brillanti, katero je bil Pezdir kupil v Ameriki. Tako, ko je Pezdir obrazil, da mu manjka igla, so prijeli Černeta in ga preiskali, pa niso našli igla pri njem. Izlo je našla še danes natakarica v drugi sobi, kamor je bil šel Černe, ko je šel Pezdir iskal stražnika, da je Černeta arstoval. Med spremljajem na stražnico je Černe ušel stražniku, a je bil ujet in prijet. Policija je Černeta izročila deželnemu sodnemu.

— **Delavskogibanje.** V Ameriko se je odpeljalo včeraj z južnega kolodvora 25 oseb. — V Hrušču k zgradbi železnic se je odpeljalo včeraj 33 delavcev. — Na Westfalsku je odšlo ponoči 46 delavcev. — Tudi škoda je cenjena na 80.000 krov, a vsi pogoreli skup so le za 11.820 krov zavarovani. Prvi je bil na pogorišču orožnički postajevodja v Cerovcu. Pribiteli so na pomoč ljudje iz sosednjih vasi. Poslovno polovalo pa zasluzi Ivan Kulovec iz Podgrada, ki je z ročno brizgalno rešil, ozirome enojil ogenj, da ni pogorela celo 170 poslopij broječa vas. Hiše so krite vse s slamom. Okrajni glavar je prišel na lice mesta in dal večjo sveto, da se razdeli med uboge pogorelice. C. k. žandarmerija novomeška, ki je vsed iskanja mrtveca v Krki bila zadržana, je dospela nekoliko pozneje in pomagala miriti ljudi in omemljati požar. Novomeška požarna bramba pa ni prisla, ker se je vedelo, da itak ni vode, razen par mlakuž. Omeniti je tudi hrabrosti bivšega pionira Ivana Jeniča iz Jurne vasi in občinskega svetovalca Franca Strniša iz Vina vasi in posetnikovega sina Franc Jeniča iz Koroške vasi. Ti so delali vso noč; batl se je bilo namreč, da potegne proti jutru veter in vpepel še ostala poslopija. Beda je velikanska, pomoč potrebna.

— **Izgubljene reči.** Učitev F. W. je izgubila, ozroma po zabilo včeraj na klopi v Latteredmanovem drevoredu denarnico, v kateri je imela 19 K denarja. — Služkinja Južana Trstnikova, stanovanja na Mestnem trgu št. 27, je izgubila 16. t. m. na Mestnem trgu 5 K.

— **Hrvatske novice.** — Zagrebčan na rusko-japonskem bojišču. Podpolkovnik pl. Čičarić, ki je kot avstro-ogrski vojaški ataše prideljen štabu generala Kuropatkina, je Hrvat rodom iz Zagreba, kjer ima tudi svojo rodbino. — Odlikovanje. G. S. Berger, dvorni založnik v Zagrebu, je dobil na dunajski modni razstavi za razstavljeni zbirko predmetov hrvatske domače industrije, zlato kolajno. — Minka Trnina, slavna hrvatska pevka, ki gostuje sedaj v Čikagi, se vrne še letos v domovino ter ustanovi fond za hrvatsko pomoč potrebna.

mladino, ki ima talent za umetnost, toda nima denarja. — Hinko Sirovatka, bivši vodja hrvatskih krščanskih socialistov, prevzame v Čikagu uredništvo »Hrvatske Zastave«, kateri list začne izdajati Hrvatska novinarska dionica zadruga kot glasilo napred nega delavstva.

* **Iz šolskih zvezkov.** Novemu papežu je padel v roke stol sv. Petr. — Ko v Harzu rudniki niso več dajali rude, oklenili so se prebivalci kanarčkov. — Prebivalci te ſpokrsjine se rede od rezbanja lesu; da se od tega ne odebele, je umetno.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 18. aprila. Rusko telegrafsko agentstvo javlja, da so vse vesti o novih russkih izgubah in poškodbah na ladjah izmišljene in ravno tako vest, da je zveza med Port Arturjem in Inkavom pretrgana.

Petrograd 18. aprila. Poročilo generalnega štaba pravi, da je ob reki Jalu vse mirno in položaj nespremenjen.

Port-Artur 18. aprila. Pri boju dne 12. t. m. je nekaj japonskih križarka zadela ob plavajoč torpedu in se pogreznila.

London 18. aprila. »Daily Chronicle« poroča, da je nekaj parnik videl blizu Njučanga 26 japonskih vojnih in 100 transportnih ladij na potu proti južnvorodni strani Njučanga.

London 18. aprila. Iz Seula se poroča, da je prišlo v Senčen 33 kozakov, katerim sledi 5000 mož. Ta vest je malo verjetna, ker bi Japonci ta oddelek lahko obkobil in uničili.

London 18. aprila. Iz Tokio se poroča, da so tam ponesrečenje »Petropavlovsk« slovensko praznovale. V cesarskem vrtu je bilo občno popivanje na javne troške. Prišel je tudi cesar in ves diplomatski zbor. Cesar je rek, da upa, da zmagajo Japonci tudi na kopnem.

Pariz 18. aprila. Bivši ruski ataše v Parizu, baron Frederiks je prišel sem. Sodi se, da zaradi nakupa vojnega materijala.

Pariz 18. aprila. »Eclair« prijavlja vsebinsko pogovora, ki ga je imel z nekim višjim russkim oficirjem v Mandžuriji. Ta oficir je rek, da se je mobilizacija redno in dobro izvršila in da je izdatno preskrbljeno za hrano vojakom. Odločilnih bitk ni pričakovati pred avgustom.

Trst 18. aprila. Ravnatelj zavoda »Stabilimento tecnico« G. Lembecke je šel v Petrograd posredovat, da se njegovemu zavodu poveri stavba novih russkih ladij.

Dunaj 18. aprila. Pod predsedstvom dr. Pacaka so imeli danes poslanci dr. Kramar, Šileny, dr. Ferjančič, dr. Ploj, dr. Šusteršič, Šuklje, Biankini in Vuković posvetovanje o položaju s posebnim ozirom na vprašanje o volitvi v delegacije. Tudi o dogodkih na dunajskih visokih šolah se je govorilo in se je sklenilo, storiti energične korake.

Dunaj 18. aprila. Čuje se, da se za

